

Halløj i Rågeleje Rågeleje Kro har ført en omtumlet tilværelse

Det, der gør at jeg er blevet opfordret til at skrive om Rågeleje Kro, er at jeg gennem nogle perioder selv har resideret på stedet og samtidig har mødt mennesker, der har kommet der tidligere som personale og som publikum.

Min familie og jeg har tilbragt næsten al vor fritid i Rågemark. Ofte havde vi gæster - tit uventede - og da vor mor var god til at tackle den situation, var det sjældent, vi kom på kroen. Som barn har jeg dog ofte nydt at stå udenfor og mærke stemningen og musikken indefra, mens jeg samtidig nød lydene fra Højbro Å's møde med Kattegat, kikkede efter skibe i nattemørket og fantaserede. Det var dog ikke helt som i sangen »Manden på risten«, for jeg havde fået aftensmad. Selv i teenage-årene foretrak jeg kun at snuse lidt til stemningen udefra og stå tidligt op for at møde ræve og se dagen begynde. Det er nu en anden snak.

Senere tog jeg revanche. Nu optræder jeg (som 40 årig) med mit eget mobile diskotek endog ved banketter på Hotel Sheraton, ved firmafester m.v. Det begyndte på Rågeleje Kro.

I 1969 mødte jeg Per Meistrup ved ishuset på Heather-hill. For sjov legede vi med tanken om at lave diskotek på Rågeleje Kro, og det endte med at blive en realitet trods forhindringer fra politiets side. De mente ikke, at så unge mennesker kunne drive sådan noget.

På det tidspunkt ejedes stedet af ejendomsmægler Helmer Petersen, der havde nogle planer om at rive kroen ned og opføre et højhus på 21 etager. Det var utvivlsomt medårsag til, at vi fik lov til at huse midlertidigt i Rågeleje Kro's lokaler med ret frie hænder.

Forrige ejer, Jens Meier Johansen, var gået fallit og havde pludselig forladt stedet, som det var. Bortset fra, at utallige mennesker i alle aldre (jeg har selv set det) havde kravlet ind ad vinduer og ituslåede døre og rodet og regeret derinde, var det som at opdage et Pompeji. Alt undtagen værdisager - var der. Havregryn, sukker, mel, sirup m.v. var des-

Tegning af Kaj Walther

være spredt ud over hele køkkenet sammen med fakturaer og andre papirer. Under oprydningen fandt jeg et brev, der er hovedårsagen til denne artikel. Det er fra bogholderiet i daværende Blistrup Kommune pr. Græsted, i øvrigt med telefonnummeret Rågeleje 220. Brevet, dateret 1966, er et svar til kroerjer Jens Meier Johansen på spørgsmål om tidligere ejere af Rågeleje Kro. Jeg tillader mig at citere fra brevet:

Efter vor telefonsamtale i fredags gik jeg i gang med at undersøge, hvad der fandtes i kommunens arkiv om de tidligere ejere af Rågeleje Kro.

Det ældste, jeg kunne finde, var en vurderingsfortegnelse fra 1905. Ejeren var dengang detailhandler Niels Peter Andersen, som havde en afholdsbevilling. Ved en vurdering i 1909 stod han ligeledes som ejer, men hvornår han solgte den, har det ikke været muligt at finde ud af. Imidlertid ejes den i okt. 1916 af vognmand Carl Petersen, som stadig ejer den i 1920. I 1921 er ejeren imidlertid hotelvært Hans Larsen, og fra 1923 hotelejerse Tony Madsen.

Vejby-Tibirke årbog 1988

*Rågeleje Kro i 1969- Fiske – Henriks hus på skranten blev revet ned samme efterår.
Foto: Kurt Wagners.*

I 1928 bliver Kroen købt af hotelejer Johan Jacobsen, som døde 21/12 1932, men hans enke Marie Jacobsen viderefører Kroen til sin død 20/6 1950. I 1952 sælger dødsboet den til restauratør Niels Jensen. Derefter bliver den i 1956 købt af kunsthändler Børge Birch, som i 1960 sælger Kroen til Dem.

Brevet i sig selv giver en »kongerække« for en periode. Nu ville det være interessant, om nogen kunne komme med yderligere oplysninger længere tilbage eller sætte lidt »kød« på nogle af de her nævnte facts. Her kommer noget af det, jeg selv har oplevet eller hørt:

Mens vi knoklede for at gøre kroen i stand til at åbne som sommerdiskotek i 1969, kom politiet ofte og observerede. Man troede, vi var stråmænd for nogen. Vi kunne ikke få bevilling. Derfor lavede vi en klub. Der er jo foreningsfrihed i Danmark. Politiet truede os med, at hvis vi ikke kunne stille med en tilstrækkelig medlemsfortegnelse inden samme dag kl. 16, måtte vi ikke åbne.

Alle unge, vi spurgte, meldte sig ind. Nogle dage inden den planlagte åbning fik vi endnu et besøg af ordensmagten. Vi måtte stadig ikke åbne. Herretoilettets våde afdeling skulle være anderledes. Da jeg svarede, at de kunne finde samme forhold på Vejby Station og foreslog dem at begynde med at lukke samme, blev der udvekslet en del bemærkninger, som ikke skal refereres her. Slutordren var alligevel, at vi ikke

RÅGELEJE KRO som diskotek: Bemærk »spisesedlen« med de mange aktiviteter. Statuen t.v. i billedet blev stjålet i forsommeren 1981: Foto: Kurt Wagner.

måtte åbne. Det var ordrer fra politimesteren, og vi blev behandlet som uvorne knægte. Jeg var 21 og Per lidt yngre.

Det medførte, at vi skiftede stil totalt. Oprindeligt ville vi lave et mondænt diskotek for at tjene penge. Nu planlagde vi at åbne under alle omstændigheder, om vi så skulle lave det hele gratis.

Helmer Petersen kom tilbage fra Canada, hvor han havde set på højhusprojekter og overtog dialogen med ordensmagten. Pludselig måtte vi godt åbne alligevel, og det gjorde vi så 4. juli 1969.

Rågeleje Inn Club fik omkring 1000 medlemmer. Heraf en del kendte personligheder - ingen nævnt - ingen glemt.

Ikke alene lokalpressen men også dagbladene fulgte vor situation, og det inspirerede til at følge succesen op. Bl.a. lavede vi Rågelejes - i skrivende stund (1988) - sidste byfest.

En fælles bekendt og ven, Kjeld Jørgensen, der var pressesekretær for Cirkus Arena og i øvrigt har tilbragt en del af sin barndom i Rågeleje, etablerede forbindelse til Ronald Dennows Festivaltivolii. Vi førte

forhandlinger med kommunen, der var positivt indstillet, og lejede den store parkeringsplads ud for Søstjernen til tivoliet.

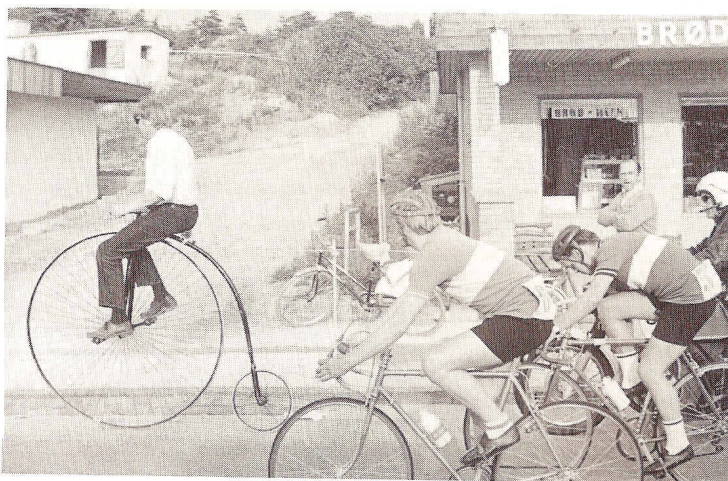
Dengang var det at være topløs noget nyt og interessant. Det gav derfor fulde huse, da vi arrangerede en topløs go-go konkurrence på kroen. Politiet havde forbudt os at lave det på scenen ved tivoliet. Peter Belli var konferencier og gæstediscjockey, også ved vores modeopvisning. Det var muligt at sælge fadøl til 1,98 kr. og så endda tjene lidt på det. Det var i 1969.

Da højhusplanerne blev forkastet af myndighederne, byggede brødrene Petersen kroen om, så den blev mere moderne, men også mere upersonlig! Vægmalerierne fra kunsthändler Birch's tid forsvandt, og i stedet blev væggene beklædt med mørke korea-plader.

Igennem 70'erne havde Rågeleje Kro en del forskellige forpagtere, der alle satte penge til på at drive den som et mondænt spisested med hotelværelser ovenpå. Den store lange bygning må have været vanvittig dyr at holde opvarmet om vinteren, og personalet skulle jo også have sin løn, selvom der ikke kom gæster. De fleste mennesker foretrak at spise på Søstjernen, der godt nok ikke har havudsigt men til gengæld en mere intim atmosfære. Søstjernen i Rågeleje er en ægte aflægger af Rågeleje Kro. Aksel Jacobsen, der grundlagde Søstjernen, er søn af Marie og Johan Jacobsen, der havde Rågeleje Kro fra 1928-1952.

Flere tilbageblik

»Rågeleje Jazz« var et kendt begreb i Danmark i slutningen af 50'erne og begyndelsen af 60'erne. Jeg mindes at have set en plade, hvor udtrykket »Rågeleje Jazz« stod på omslaget Udover mad, drikke og musik har Rågeleje Kro været mødested for mange billedkunstnere i kunsthändler Birchs tid. Forlagsboghandler Meier Johansen var god til det med reklame og havde mange særarrangementer og busture til Rågeleje. Som dreng overværede jeg endog en trylleforestilling på kroen. Tryllekunstneren hed Neslein. Nielsen bag fra. Meier Johansen stiftede en forening, »Nordkystens Ungdom«, arrangerede lystfiskerkonkurrencer og tog initiativet til det årlige cykelløb, Rågelejeløbet, der nu er en fast tradition i begyndelsen af skolesommerferien.

Fortid og nutid

På og i vandet udenfor kroen er der også sket ting og sager som ikke alle har med krodrift at gøre. I slutningen af 2. Verdenskrig eksploderede et ammunitionsskib ca. 2 km fra kysten. De fleste rudere i Rågeleje blæste ind. Min far roede derud sammen med nogle af lejets fiskere, men der var ingen at redde. Stedet er stadig afmærket som farligt område på søkort, da man har dumpet yderligere ammunition der.

Mere muntert er det at høre, at nogle gæve journalister fra et af de københavnske dagblade drev gæk med FET (Forsvarets Efterretnings-Tjeneste) med Rågeleje Kro som ramme. Med rigtigt spionudstyr og skummel adfærd kom de ind fra havet i en gummibåd og indlogerede sig på kroen. Betalte forud. Samme nat eller den efterfølgende brændte de nogle papirer og gummibåden på stranden og forsvandt. Nogle meldte, at der var foregået noget mystisk, og et stykke tid efter fik de herrer et brev på redaktionen med besked på, at efterretningstjenesten havde sporet dem (via noget uforbrændt gummi fra båden) og faktisk havde andet at lave end at lege skjul med journalister. Flot klaret!

Det var ikke de eneste numre, der blev lavet. Flere tidligere tjenere kom ind og hilste på og nærmest pralede overfor os unge om de tricks, de havde lavet for at score kassen selv, når chefen var fuld eller fraværende.

Vejby-Tibirke årbog 1988

Set. Hansbål har der også været tradition for tidligere. Ved pålandsvind er det for farligt og i strid med sikkerhedsbestemmelserne om afstand til nærmeste stråttægte huse. I 1982 havde vi på »Seaside« besluttet, at der skulle være bål udfør Rågeleje Kro uanset vejret. Derfor byggede vi en stor tømmerflåde med bål og forankrede den et stykke ude. Midt i bålet havde vi 10 store affaldsposer med savsmuld gennemvædet med benzin, så det var lidt af et stunt-man job at tænde det. Jeg sad gennemblødt af heldagsregnen i en lille gummibåd med halv våde tændstikker, og min makker, der lå nede i vandet, kæmpede en brav kamp for at holde båden og mig oppe i vindsiden, så der ikke kom stikflammer. Trods vejret kom der 3-400 mennesker, og mange fortsatte indendørs bagefter.

Det mest utraditionelle reklamenummer, vi lavede, var at lave gratis »beach party« med musik under vandet. Vi havde til formålet fået fat på 2 stk. undervandshøjtalere, som man bl.a. bruger til synkrosvømning (kunstsvømning til musik) og anbragt dem et stykke ude i vandet. Der kom mange og kikkede på, men kun meget få stak hovedet under og oplevede, at man faktisk godt kan høre musik under vandet. Rågeleje Kro er så vidt vides det eneste sted, der har leveret stereodiskotek under vandet i Kattegat!

For lige at gøre mit eget tilhørsforhold til R.K. færdigt...

Midt i 70'erne havde vi diskotek, hvor jeg bare var ansat som discjockey hos forpagter Bjarne Hviid, og nogle af brødrene Ulrik, »The Hot Bulldozers« (sønner af en lokal entreprenør), stod for indgang, servering og lov og orden. Der var knald på i de tider. En mand, som skyldte dem penge, så pludselig sin bil oppe på kroens tag og måtte slippe kontanterne for at få den ned igen. Der var af og til optræk til slagsmål, men det styrede de gutter som en hel mafia, og der var aldrig grund til at tilkalde politiet.

Det får mig til at tænke på en episode i 1969, hvor nogle »rockere« havde sat sig for at tyrannisere de nordsjællandske diskoteker. Hornbæk, Dronningmølle, Gilleleje og Tisvildeleje havde haft nogle grimme oplevelser med vold og hærværk. Rygtet gik, at en bestemt lørdag skulle det være vores tur i »Rågeleje Inn Club«.

Jeg sad i indgangen og havde bemærket en ung dame, som ret ofte skulle ud at telefonere. Da jeg på et tidspunkt drillede hende med, at

Vejby-Tibirke årbog 1988

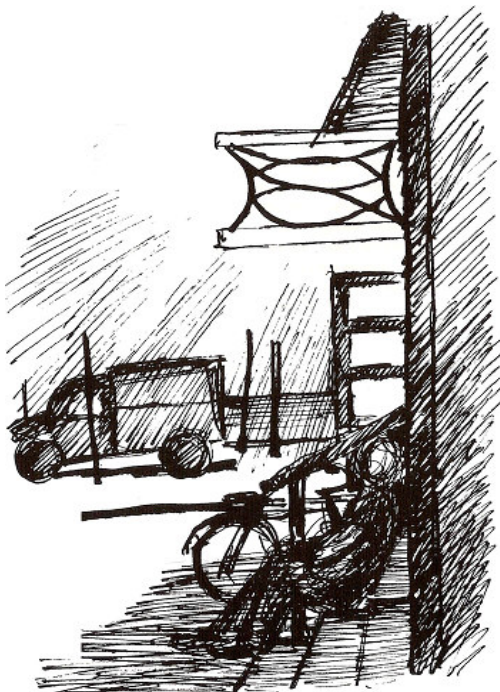

hendes kæreste nok ikke gad komme, viste det sig, at det var hendes far, hun ringede så flittigt til. De havde aftalt, at hun hver halve time skulle ringe og aflægge rapport om situationen. Ringede hun ikke, eller var der opræk til noget, ville faderen og et mandskab rykke ud og komme os til undsætning. Faderen og hans venner stod for renovationskørselen i en del af omegnen og havde rimeligt gode bøffer til at kunne forsvare Rågelejes forlystelsesliv. Selv havde vi en evakueringsplan gældende for publikum og med særopgaver til personalet. Nogle af os var udstyret med selvforsvarsvåben, som ikke var våben i gængs forstand. Kulsyreslukker, hæftepistol, bordben m.v. Resten skulle få gæsterne ud, notere nummerplader på motorcykler og evt. gøre dem ude af stand til at kunne stikke af. Atter andre skulle ringe til politi o.s.v. Der var sågar en fotogruppe til dokumentation samt nogle piger, der skulle gøre sig »gode venner« med angriberne. Disse forholdsregler gjorde, at vi følte os rimeligt sikre. Vi fik senere hen at vide, at vi faktisk havde været udset som mål, men planerne blev droppet uvist af hvilke årsager.

Det positive var det sammenhold vi følte indbyrdes og med en stor del af publikum, både unge og ældre. Nogle ældre damer, som jeg havde troet ville være forarget over, at vi lavede diskotek på Rågeleje Kro, stoppede mig tit, når jeg kom kørende, for at høre hvor godt det gik og udtrykke deres glæde over foretagendet. Nu kunne de nyde aftenerne uden at være forstyrret af den på den tid udbredte landeplage, unges knallertkørsel. Plagen var så stor, at mange udstykninger fra den tid fik udarbejdet veje der var blinde og stisystemer med bomme og andre forhindringer. Nutidens unge fræser ikke så meget rundt på knallert, men dengang var det en fordel, at køretøjerne stod stille udfor kroen og lar-men foregik indenfor.

I 1981 havde RK igen ligget ubenyttet hen lidt fur længe efter min smag. Så jeg opsporede ejeren, Poul Petersen fra Kagerup, og lavede en fordelagtig forpagtningsaftale sammen med en god bekendt, der blev kompagnon.

Det blev til et rigtigt diskotek med spiritusbevilling, grillbar og mange ansatte. Vi gav det navnet »Seaside« og fik lov at køre 2 sæsoner inden en tvangsauktion overfor udlejeren satte en stopper for det. Det gik

Ved Rågeleje Kro

ellers godt, og jeg var parat til at sælge huset i Herlev og køre videre i Rågeleje. Men jeg blev talt fra det - en af ulemperne ved at være gift!

Jeg tror stadig, at det ville have været rigtigt at køre Rågeleje Kro som en sæsonforretning men med en lille hyggelig slyngelstue om vinteren og enkelte men til gengæld store arrangementer et par gange om måneden udenfor sæsonen. Ikke noget med en tornerosesøvn med fuldt personale. Spisested skulle vi lade Søstjernen om, eller evt. nøjes med nogle få specialiteter, der ikke krævede det store køkkenpersonale. Det var også myndighedernes interesse, at kroen skulle fortsætte som et samlingssted. I 1981 havde vi alm. bevilling og skulle lukke kl. 2. I 1982 fik vi 5-bevilling. Det var helt fint. Så betød de mange sommerbyfester ikke noget for vores omsætning. Mange sluttede af i Rågeleje.

Vor vært kæmpede en brav kamp for at få tilladelse til at indrette »time-share« lejligheder i Rågeleje Kros lokaler og stødte ustandselig

Vejby-Tibirke årbog 1988

på modvilje hos myndighederne. Han undlod at betale afdrag og afgifter, og stedet røg atter på tvangsauktion efteråret 1982. Kreditforeningerne overtog og solgte videre til et konsortium, for hvem det lykkedes at gennemføre lignende planer. De havde også heldet med sig.

Pludselig brændte det forladte Rågeleje Kro's rester. NESA havde kappet forbindelsen efter vores afregning, og indbo m.m. var pillet ud. Alligevel var der meterhøje flammer, og der lugtede stærkt af petroleum, sagde vidner.

Da nu ruinerne lå der, var den eneste mulighed for at få ryddet op at give tilladelse til opførelse af noget, der lignede det gamle, selvom man så måtte leve med, at det blev »time share« lejligheder.

Dermed blev der sat punktum for en epoke, hvor der trods alt i perioder var tale om et forlystelseliv i Rågeleje for både unge og ældre, lokale og sommergæster. Det mangler der nu, og det er tvivlsomt, hvor man skulle kunne finde plads til noget nyt. Rågeleje har det handicap at være delt mellem 2 storkommuner og dermed også være yderområde for disse. Udover naturen er der kun cykelløbet og det årlige cirkusbesøg af attraktioner, og det er faktisk synd for Rågeleje.

Af naturlige årsager har denne beretning været skrevet ud fra mine oplevelser. Hvis læserne af dette kan komme med supplerende oplysninger eller fortællinger, hører jeg gerne og vil godt påtage mig at samle det med henblik på evt. senere at vende tilbage til emnet Rågeleje Kro eller i al almindelighed Rågeleje.

*Kurt Wagner
Hanevangen 14,
2730 Herlev
Tlf. 02 44 07 45*

Efterlysning

Redaktionen tilslutter sig Kurt Wagners ønske om yderligere materiale om Raageleje - på begge sider af Højbroaa (eks. Raagegaardens historie). Kort sagt Raageleje i fortid og nutid.

Et fyldigt materiale tilvejebragt gennem arkiv-museumsstudier, samtaler med ældre fastboende/sommerhusejere, billedindsamling ect. kunne give stof til en meget ønsket RAAGELEJEBOG.

redaktionen